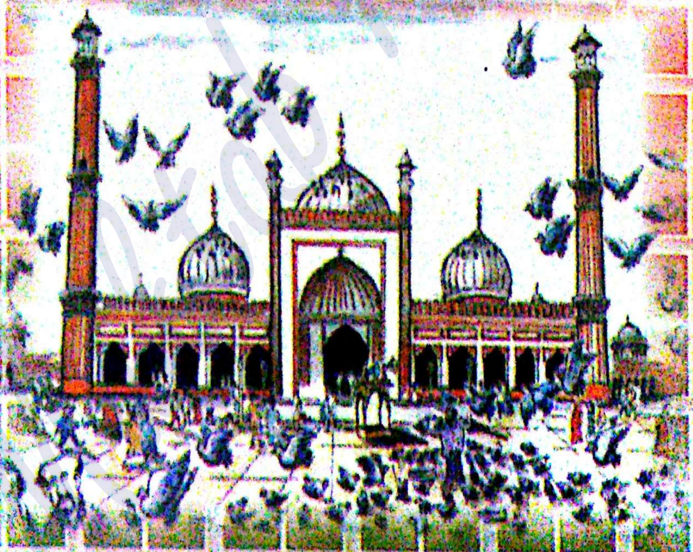
મુસલમાનોં પર મુસીબતેં ક્યૂં આતી હૈં?

مسلمانوں پر مصیبتیں کیوں آتی ہیں؟

• પ્રકાશક •

નુરાની કુતુબખાના

મુ.પો.. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

મુસલમાનોં પર મુસીબતેં ક્યૂં આતી હૈં ?

مسلمانوں پر مصیبتیں کیوں آتی ہیں ؟

❋ લેખક ❋

મૌલાના મુફતી મુહમ્મદ સમીન અશરફ કાસમી

❋ લિપ્યાંતર ❋

(મૌલવી) સુલેમાન મજાદરી

પ્રકાશક

નુરાની કુતુબખાના

મુ. પો. છાપી, જિ. બનાસકાંઠા, પીન - ૩૮૫૨૧૦

ફોન નં. : (૦૨૭૩૯) ૨૭૦૧૧૨

સર્વ હક સ્વાધીન છે

અમારી બીજી કોઇ પણ જગ્યાએ શાખા નથી

ફેહરિસ્ત

મઝમૂન	સફા

મઝમૂન	સફા

Maktab Ashraf

પ્રકાશકના બે બોલ

બિસ્મિલ્લા હિર્રહમા નિર્રહીમ. વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા રસૂલિહિલ કરીમ. અમ્મા બા'દ!

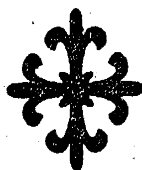
કુરઆન ઔર હદીસકે મુતાલઆ ઔર અલ્લાહકે મુકર્રબ બંદે યા'ની અંબિયાએ કિરામ (અલૈ.) કી સીરત ઔર સવાનેહસે યે બાત સાફ તૌર પર સામને આતી હૈ. લા યઝાલુલ બલાઉ બિલ મુઅ્મિનિ અવિલ મુઅ્મિનતિ ફી નફસિહી વ માલિહી વ વલદિહી હત્તા યલ્કલ્લાહુ વમા અલયૂહિ મિન્ ખતીઅતિન. (તિરમિઝી) યા'ની મુસલમાન મર્દ ઔર મુસલમાન ઔરતકો (ઈસ દુનિયામેં) ઉસકી ઝાત ઔર ઉસકે માલ ઔર ઉસકી ઔલાદકે ઝરીઆ કોઈ ન કોઈ મુસીબત પહોંચતી રેહતી હૈ યહાં તકકે ઉસકી મૌત આ જાતી હૈ. તો ઉસકી મુસીબતેં આએ દિન ઉસકો ગુનાહોંસે પાક સાફ કર ચુકી હોતી હૈં.

"મુસલમાનોં પર મુસીબતેં ક્યૂં આતી હૈં?" યે કિતાબ હઝરત મૌ. મુફતી મુહમ્મદ સમીન અશરફ કાસમી (જો હઝરત હકીમ મુહમ્મદ અખતર સા. કે ખલીફા મજાઝ હૈં) ઉનકી લિખ્ખી હુઈ હૈ. ઈસ કિતાબકા અંદાઝ ઈલ્મી ઔર તરીકા દઅવતી હૈ જિસમેં મૌઝૂઅસે મુતઅલ્લિક હકાઈક બયાન કિયે

ગયે હૈં. આજકે ફિત્નાકે ઝમાનેમેં જબકે લોગ માલ-દૌલતકો ઝિંદગીકી પૂંજી સમઝતે હૈં ઔર ઈસી ઐશ અય્યાશીકે પીછે લોગ ભાગે જા રહે હૈં. ઔર એક ખતરનાક બાત યે હૈ કે મુસીબતમેં ફંસે હુએ લોગોંકો આજકી દુનિયાકે લોગ ઝિલ્લતકી નિગાહસે દેખતે હૈં ઔર યે ચીઝ બહોત આમ હો ગઈ હૈ. જિસસે યે મુસીબતકે મારે લોગ એહસાસે મહેરૂમીકા શિકાર હોકર બાઝ મરતબા ગુનાહોં પર ઉતર આતે હૈં. નતીજા યે હોતા હૈ કે મુસીબતઝદા લોગોં પર મુસીબત દુશ્વાર (ભારી) હો જાતી હૈ. જબકે ખૂશહાલકી ગુસ્તાખી ઉનકે લિયે ઔર ઝિયાદા પકડકા સબબ હો જાતી હૈ. યાની દોનોં તરહકે લોગ એ'તિદાલ (દરમિયાનાપન) સે હટ જાતે હૈં.

હઝરત મુફ્તી સમીન સાહબકા શુક્રિયા હૈ કે ઉનહોંને દોનોં કિસમકે લોગોંકે લિયે સહીહ રાસ્તા ઔર મંઝિલકી નિશાનદહી તય કર દી હૈ. ખુદાકી ઝાતસે ઉમ્મીદ હૈ કે યે કિતાબ મોમિનોંકે લિયે મુફીદ સાબિત હોગી.

મુહમ્મદ રઝીન અશરફ નદવી.
દારૂલ ઉલૂમ નિઝામિયા સૂફિયા, કોન્ડવા. પૂના
મો. ૦૯૩૭૦૧૮૭૫૬૯

મુસલમાનોં પર મુસીબતેં ક્યૂં આતી હૈં?

(મોમિનોંકી આઝમાઈશ ક્યૂં હોતી હૈ?)

અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન. વસ્સલાતુ વસ્સલામુ અલા સય્યિદિના મુહમ્મદિન ઈલા યૌમિદ્દીન. અમ્માબાદ.

આપકા સવાલ મુબારકબાદકે લાઈક હૈ. ખુદા તઆલા સહીહ જવાબકી તૌફીક બખ્શે. (આમીન)

જનાબ રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા **અશદન્નાસિ** બલાઅન **અલ અંબિયાઉ સુમ્મલ અમ્સલુ ફલ્ અમ્સલુ.** યાની સખ્તસે સખ્ત મુસીબતેં ઔર બલાએં અંબિયા (અલૈ.) પર આઈ. ઔર જો જિતના ઈન પાકીઝા હસ્તીયોંસે કરીબ હોતા રહા ઉન પર ભી ઉનકે મરતબાકે લિહાઝસે મુસીબતેં આતી રહીં. કહાવત મશ્હૂર હૈ **"નઝદીકાં રા બેશ બુવદ હૈરાની."**

જો જિતના બુલંદ ઝાતકે કરીબ હોગા ઉસકે કુર્બકે બરાબર ઉસ પર હૈરાની ઔર પરેશાની હોગી. આવારા કુત્તા પૂરી રાત સોતા હૈ, જબકે હારિસ કુત્તા (યાની નિગરાની ઔર ચોકી કરનેવાલા કુત્તા) પૂરી રાત ચોકન્ના

ઔર જાગતા રેહતા હૈ. ગાફિલ સારી રાત સોતા હૈ. ઔર આબિદ (ઈબાદત કરનેવાલા) પૂરી રાત રોતા હૈ. સોના કુર્બકી દલીલ નહીં, ઔર જાગના દૂરીકી દલીલ નહીં. રોનેકી લઝઝત ઔર હલાવત (મિઠાસ) કી ચાશની ઉસ ગાફિલકો ક્યા હોગી જિસકી ગફલત ઉસે હલાકત ઔર તબાહીકી વાદીમેં લિયે જા રહી હો. એક રો રોકર કુર્બકી મંઝિલેં તય કર રહા હૈ. જિતના કરીબ હોતા હૈ ઉતની હૈરાની બળ્હતી હૈ. કોતાહીકા એ'તિરાફ હોતા હૈ ઔર ગુઝરે હુએ ઝમાને પર નદામત ઔર ઈસ્તિગફાર કરતા હૈ. કુર્બકી હર મંઝિલ પર ઔર ઝિયાદા કુર્બકી લઝઝતકા દાઈયા બેચૈન કર દેતા હૈ. ઉસ બેચૈનીમેં જો ખૂશી ઔર રાહત વ હલાવત હૈ વો પૂરી દુનિયાસે બેહતર હૈ. ઉસ શખ્સકી બેચૈની લાખ ઝાહિરી ચૈન વ સુકૂન પાનેસે બેહતર હૈ હક તઆલાકે કુર્બકી બેચૈની હી હકીકતમેં મતલૂબ હૈ. ઔર હક તઆલાસે દૂર રેહકર જો ચૈનસે રેહતા હૈ વો બદબખ્ત ઔર બદ નસીબ હૈ.

ઈસ મુખ્તસર બાતકે બાદ હમ અસલ જવાબકી તરફ લૌટતે હૈં.

વલ્લાહુલ મુસ્તઆનુ વ ઈલૈહિ ત્તુકલાનુ વ બિહી ત્તૌફીક.

(૧) ઈમાનવાલેકો જો કુછ ભી તકલીફ ઔર મુસીબતકા સામના કરના પડતા હૈ ઉસકી હૈસિયત કાફિરોંકી

મુસીબત ઔર તકલીફસે બિલકુલ હી જુદા હૈ. નેક લોગોંકો બહોતસી મરતબા ઈસ દુનિયામેં જો મુશ્કિલેં પેશ આતી હૈં વો ફાસિકોં ઔર કાફિરોંકો પેશ નહીં આતી. ઔર હમ રાત-દિન ઈસકો દેખતે ભી હૈં. હમારે બડોંને ઈસકી વજહ કુરઆન ઔર હદીસકી રોશનીમેં બયાન કી હૈ.

સબ્ર પર ઈન્આમ મિલના યકીની હૈ ઔર ગૈરોંકો મહેરૂમી હૈ

ઈમાનવાલેકો ઈસ દુનિયામેં જો કુછ ભી બરદાશ્ત કરના પડ રહા હૈ ઉસ પર ખુદા તઆલાકી રઝામંદી મુરત્તબ હોતી હૈ ઔર યે અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે એહતિસાબકી બિના પર હૈ. ક્યૂંકે મોમિનકી તબીઅતકે ખિલાફ જો વાકિઆ પેશ આએગા વો (ઈમાનવાલા) ઉસ પર સબ્ર ઔર ઈસ્તિકામતકે સાથ અલ્લાહસે નુસરત ઔર મદદ તલબ કરેગા. ઔર ખુદાકી તરફ રૂજૂઅ હોના બઝાતે ખૂદ ઈમાનવાલોંસે મતલૂબ હૈ. નીઝ સબ્ર ઔર એહતિસાબસે મોમિનકે દિલકા રંજો ગમ બિલકુલ હી ખતમ હો જાતા હૈ. ક્યૂંકે સબ્ર કરને પર ખુદા તઆલાકી તરફસે ઉસકી રઝા ઔર ઈન્આમ મિલના યકીની હૈ. ઔર બંદા ખુદાકી રઝામંદીકે ખાતિર અપને રબકી તરફ મુતવજ્જેહ હૈ. જબકે હક તઆલા

ભી યેહી ચાહતે હૈં કે મેરા બંદા મેરી તરફ મુતવજ્જેહ રહે. ઔર કાફિરોંકે લિયે ન તો રઝાએ ઈલાહી હૈ ઔર ન એહતિસાબ (હિસાબ) હૈ. ઈસ લિયે અગર કાફિર લોગ મુસીબત પર સબ્ર ભી કરેં તો ઉનકે સબ્રકી મિસાલ ઐસી હૈ જૈસે જાનવરોંકા સબ્ર કરના, કે મહેરૂમીકે સિવા કુછ હાથ નહીં આતા. ઈસ લિયે મોમિનોંકો આઝમાઈશકે તૌર પર મુસીબતોંમેં ડાલા જાતા હૈ તાકે ઉન મુસીબતોં પર સબ્ર કરનેકી વજહસે ખુદાકી રઝા હાસિલ હો જાએ. હક તઆલાકા ઈરશાદ હૈ.

વલા તહિનૂ ફીબ્તિગાઈલ કૌમિ ઈન્ તકૂનૂ તઅ્લમૂન ફઈન્નહુમ યઅ્લમૂન કમા તઅ્લમૂન વ તરજૂન મિનલ્લાહિ માલા યરજૂન. (સૂ. નિસાઅ, આયત ૪૦૧)

તર્જુમા :- ઔર હિંમત મત હારો ઉસ મુખાલિફ કૌમકે તઆકુબ (પીછા) કરનેમેં. અગર તુમહેં રંજ પહોંચા હૈ તો ઉનહેં ભી રંજ પહોંચા હૈ જૈસે તુમહેં રંજ પહોંચા હૈ. ઔર તુમ અલ્લાહ તઆલાસે ઐસી ચીઝોંકી ઉમ્મીદ રખતે હો કે વો લોગ ઉમ્મીદ નહીં રખતે.

(તર્જુમા હઝરત થાનવી)

ઈસ આયતમેં હક તઆલાને સાફ તૌર પર બતલા દિયા કે મોમિન ઔર કાફિર દોનોં મુસીબત ઔર તકલીફમેં શરીક હૈં, મગર હક તઆલાને મોમિનકો અજરો સવાબ ઔર અપની રઝામંદી ઔર મગફિરતકી ઉમ્મીદ પર

ઈમ્તિયાઝી શાન અતા કી હૈ. ઔર કિયામતકે દિન ખુદાકે દરબારમેં કામિયાબી મોમિનોંકો હોગી. ક્યૂંકે કલિમા વાલા (યાની મોમિન) ખુદાકી રઝાકા તલબગાર થા. જબકે કાફિર ઔર મુશ્રિકીનકે લિયે ન તો અજરો સવાબ હૈ ઔર ન વો ખુદાકી રઝામંદીકે ઉમ્મીદવાર હો સકતે હૈં, હાલાંકે તકલીફ ઔર મુસીબત ઉનકો ભી પહોંચ ચુકી હૈ.

સબ્રસે ઈમાન ઔર યકીનમેં ઝિયાદતી ઔર હમેશાકી રાહતકા રાઝ

(૨) મોમિનોંકો ઈમાન યકીન ઔર ઈતાઅત વ ઈખ્લાસકે મુતાબિક અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે તકલીફેં ઔર મુસીબતેં પહોંચાઈ જાતી હૈં તાકે દિલમેં ઈમાન ઔર યકીનકી હકીકત જમ જાએ. ઔર ઉનકા ઈમાન અકલીસે ઝૌકી ઔર ઝૌકીસે શુહૂદી બન જાએ. દિલકી હાલત ઐસી હો જાએ કે હર બલા ઔર મુસીબતકો ખુદાકી રઝાકે ખાતિર બરદાશ્ત કર લેં. ઔર યે મર્દે મોમિન સબ્ર ઔર તકલીફોંકે ઝરીઆ ખુદાકી મુરાદકો પા લેવે. ક્યૂંકે અગર યેહી બોઝ કાફિર પર ડાલ દિયા જાએ તો વો ઉસકે બરદાશ્તકી સલાહિયત હી નહીં

રખતા. ક્યૂંકે વો ઈમાનકી માયાસે ખાલી હૈ. ઔર હકીકતમેં ખુદા તઆલાકા મોમિન પર ઈન્આમ ઔર એહસાન હૈ કે દુનિયામેં તકલીફેં ઔર મુસીબતેં ડાલકર આખિરતકી ખતરનાક મુસીબતોંકો ટાલ રહા હૈ જિસકો બરદાશ્ત કરનેકી મોમિનમેં સલાહિયત હી નહીં.

બાતકા ખુલાસા યે નિકલા કે મોમિનકો દુનિયાવી મુસીબતોંમેં ડાલકર આખિરતકે અઝાબસે છુટકારા દિલાયા જાએ, ઔર કાફિરોંકે લિયે તો યે જન્નત હૈ ફિર રંજ ઔર મુસીબતેં ક્યા માઅના રખતી હૈં. વલ્લાહુ અઅલમ.

મહેબૂબકી આઝમાઈશકા રાઝ

(૩) જબ ભી કિસીકી મુહબ્બત કિસીકે દિલમેં ઉતર જાતી હૈ ઔર જમ જાતી હૈ તો મુહબ્બત કરનેવાલા તમામ તકલીફોં ઔર મુસીબતોંકો મહેબૂબકી રઝામંદીકે ખાતિર ખૂશદિલીસે બરદાશ્ત કર લેતા હૈ, બલ્કે સબકો જાઈઝ ઔર મુનાસિબ હી સમઝતા હૈ, કોઈ શિકવા શિકાયત નહીં કરતા. યે તો દુનિયાકે મુહબ્બત કરનેવાલે આશિકોંકા મઆમલા હૈ. ફિર મહેબૂબે હકીકી (યાની ખુદા) તો વરાઉલ વરા હૈ જિસને અપને હબીબકો આઝમાઈશમેં ડાલ રખ્ખા હૈ તાકે મુહબ્બતકી નઝરસે દેખે ઔર અપને ઈન્આમાત ઔર

એહસાનાતકી બારિશ બરસાએ, ઔર યે સબ કુછ ઈસ લિયે કરતા હૈ કે જિતની મુહબ્બત કરને વાલેકો તકલીફ હોગી ઉસીકે મુતાબિક મહેબૂબ રાઝી ઔર ખૂશ હોગા. ઔર ઝિયાદાસે ઝિયાદા અપની મહેરબાનિયોંસે નવાઝેગા. લેકિન કાફિરોં ઔર ફાજિરોંકા મઆમલા ઉલટા હૈ કે વહાં યે સબ કુછ ગાયબ હૈં. યાની અગર નેઅમત મિલતી હૈ તો અઝાબમેં સખ્તીકે લિયે, ઔર અગર મુસીબત પહોંચતી હૈ તો ખુદાકે ગઝબ ઔર ગુસ્સાકા ઝુહૂર હોતા હૈ. અલ્લાહ હમારી હિફાઝત ફરમાએ.

યકીનમેં ઝિયાદતી ઔર કુર્બમેં તરક્કી મતલૂબ હૈ

(૪) કાફિરોં ઔર મુશ્રિકોં, મુનાફિકોં ઔર ફાસિકોંકો દુનિયામેં જો ઈઝઝતેં ઔર મરતબે હાસિલ હૈં ઉસકે મુકાબલેમેં મુસલમાનોંકો ઉસકા ચોથા હિસ્સા ભી હાસિલ નહીં હૈ. ફિર ભી યે કાફિર ઔર મુશ્રિક ઈમાનવાલોંસે અચ્છે નહીં હો સકતે. ક્યૂંકે ખુદા તઆલાકે નઝદીક જિસ સરમાયાકી કીમત હૈ ઔર જો ખુદાકે યહાં મકબૂલ ચીઝ હૈ વો ઈમાનકી માયા હૈ. ઔર ખુદા તઆલાકા બાતિનમેં મૌજૂદ હોના હૈ. ઔર ઈસી તરહ દિલમેં ખુદા તઆલાકા ખૌફ વ

ડરકા ભરા હુવા હોના હૈ. યે સિફતેં મોમિન મર્દકો ખુદા તઆલાસે કરીબ કરતી હૈં. ઔર મોમિન મર્દ દુનિયામેં ઈસી લિયે આયા હૈ તાકે અપની પૂરી તાકત ઔર સલાહિયતકો ઈસીકે પીછે લગાએ, ઔર દુન્યવી હોદ્દા ઔર મરતબા ઔર દુન્યવી ચમક દમકકે પીછે અપની ઝિંદગી તબાહ-બરબાદ ન કરે.

ઈસ હકીકતકે ખુલ જાનેકે બાદ ઈમાનવાલા (યાની મોમિન) બુલંદ મરતબા વાલા હૈ. ઔર કાફિર વ ફાસિક દુન્યવી અસ્બાબ ઔર દૌલતકે બાવજૂદ ભી ઝલીલ હૈ. ચાહે દેખનેમેં ઉસે ઈઝઝત મરતબા ક્યૂં ન હાસિલ હો જાએ, મગર વો ઝલીલ હી હૈ. હક તઆલાકા ઈરશાદ હૈ. **ફલા યગ્રુરૂક તકલ્લુબુહુમ ફીલ બિલાદ.** (સૂ. મોમિન) યાની ઉન લોગોંકા શહેરોંમેં અમનો-અમાનસે ચલના ફિરના આપકો શુબહમેં ન ડાલે.

(તર્જુમા હઝરત થાનવી રહ.)

હઝરત હસન (રહ.) ને ફરમાયા કે અગરચે કુફ્ફાર ઔર મુનાફિકીન ઘોડોંકી સવારી કરેં ઔર માલ ઉનકે પાસ ઈતના ઝિયાદા હો કે ગધોં પર લાદકર ચલતે હોં તો ભી વો લોગ ખુદાકે નઝદીક મકબૂલ ઔર મહેબૂબ નહીં હૈં. ક્યૂંકે હક તઆલાને ઉન લોગોંકો ઝલીલ કરનેકા ફૈસલા કર રખ્ખા હૈ.

મુસીબતેં કુર્બકી મંઝિલોંકી સીડિયાં હૈં

(૫) મોમિનોં પર જો ભી મુસીબતેં ઔર બલાએં આતી હૈં ઉસકી મિસાલ દવા જૈસી હૈ જો બીમારીકો નિકાલ દેતી હૈ. ક્યૂંકે યે બીમારી અગર બાકી રેહ જાતી તો હલાકત ઔર ઔર બરબાદીકા સબબ બન જાતી. યા ઉસકે સવાબમેં કમી હો જાતી. યા ફિર ઈમાનકે દરજાતમેં નુકસ (કમી) પૈદા કર દેતી.

અબ ઈન મુસીબતોંકે ઝરીઆ મોમિનકી તમામ રૂહાની બીમારિયોંકો જિસ્મસે નિકાલકર અજરો સવાબમેં ઝિયાદતી ઔર ઈમાની કુવ્વત ઔર તાકતમેં જમાવ ઔર દરજાતકો બુલંદ કર દિયા ગયા. ઔર ઉસમેં મોમિનકે લિયે ખૈર હી ખૈર હૈ કે રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા, ઉસ ઝાતકી કસમ જિસકે કબ્ઝએ કુદરતમેં મેરી જાન હૈ. હક તઆલા મોમિન પર કિસી રંજ ઔર મુસીબતકા ફૈસલા નહીં કરતા મગર વો મોમિનકે હકમેં ખૈર ઔર ભલાઈ હી હુવા કરતી હૈ, ઔર યે મોમિનકે લિયે ખાસ હૈ. અગર મોમિનકો રાહત ઔર ખૂશી હોતી હૈ તો શુક્ર અદા કરતા હૈ જો પૂરી તરહ ખૈર હી ખૈર હૈ. ઔર અગર

મોમિનકો કોઈ રંજ ઔર મુસીબત પહોંચતી હૈ તો સબ્ર કરતા હૈ ઔર યે ભી ભલાઈ ઔર ખૈર હૈ. (હદીસ)

લિહાઝા અલ્લાહ તઆલાકી તરફસે આઝમાઈશ મોમિનકી મદદ, ઈઝ્ઝત ઔર આફિયતકે લિયે તો હૈ..... ઔર આપ ઉસસેં ઘભરાતે હૈં.

મુસીબતેં કાબિલે મુબારકબાદ હૈં

રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈરશાદ ફરમાયા, સબસે ઝિયાદા બલાએં ઔર મુસીબતેં અંબિયા (અલૈ.) પર આઈ. ફિર જો શખ્સ જિતના અંબિયા (અલૈ.) સે તાબેદારીમેં કરીબ હોતા હૈ ઉસ પર ભી ઉસકે કુર્બકે મુતાબિક મુસીબતેં આએંગી. ફિર જો ઉનસે જિતના કરીબ હોતા હો. મકસદ યે હૈ કે જો શખ્સ અંબિયા (અલૈ.) કી ઈતાઅત ઔર પૈરવીમેં જિતના કરીબ હોગા ઉસ પર ઉસકી કુરબતકે મુવાફિક રંજ ઔર મુસીબતેં આએંગી. અય ઈમાનવાલો! આપકો મુસીબતોં પર સબ્ર મુબારક હો.

ઈસસે યે ભી માલૂમ હુવા કે હર મોમિન પર ઉસકે દીનકે એ'તિબારસે મુસીબત આતી હૈ. અગર વો દીનમેં પક્કા ઔર મઝબૂત હોગા તો મુસીબત ભી સખ્ત આએગી. ઔર અગર દીનમેં કમઝોર હોગા તો મુસીબત ભી હલકી

ફુલકી આએગી. ઈસમેં ભી બડી હિકમત છુપી હુઈ હૈ કે અગર દીનમેં કમઝોર હૈ ઔર મુસીબત સખ્ત પહોંચી હૈ તો બરદાશ્ત નહીં કર સકેગા. ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલા બરદાશ્ત કરનેકી તાકત ભી અતા ફરમાતે હૈં ઔર મુસીબત ભી દીનકે મુવાફિક નાઝિલ ફરમાતે હૈં. ઈન્નહૂ ગફૂરુ ર્રહીમ. અફુવ્વુન ગફૂર.

મુસીબતોંસે અંબિયા (અલૈ.) કી હમરાહીકા હાસિલ હોના

ઔર યે બાત ભી હૈ કે મોમિન જબ તક ઈસ જમીન પર મૌજૂદ હૈં ઉન પર મુસીબતેં આતી હી રહેંગી. ઔર બલા વ મુસીબતકા તઅલ્લુક કિસી ખતા ઔર ગુનાહકી વજહસે ભી નહીં. ક્યૂંકે નેક લોગોં ઔર બુઝુર્ગોં પર ભી મુસીબતેં આતી રહી હૈં ઔર આતી રહેંગી. ઉસમેં હિકમત યે હૈ કે અલ્લાહ તઆલા મોમિનોં પર દુનિયામેં મુસીબતેં ડાલકર અઅ્લા ઈલ્લિય્યીનમેં અંબિયા (અલૈ.) કી મઈય્યત (હમરાહી) અતા કરના ચાહતા હૈ. અય ઈમાનવાલો સબ્રસે કામ લો.

અલ્લાહુમ્મ વફ્ફિક્ના લિમા તુહિબ્બુ વ તર્ઝા.

મુસીબતોંસે ઈમાની નશ્વોનુમાકા પૂરા હોના

(૬) હક તઆલાને મોમિનોંકે લિયે ઈસ દુનિયાકો આઝમાઈશ ઔર ઈમ્તિહાનકા ઘર બનાયા હૈ. ઈસ લિયે ખુદા તઆલા કભી કભી અપની હિકમતકે તહત ગૈરોં ઔર કાફિરોંકો અપને મોમિન બંદોં પર ગલ્બા ઔર હુકૂમત અતા ફરમાતે હૈં, ઔર કભી કભી ગૈરોંસે પિટવાતે હૈં, તકલીફેં દિલવાતે હૈં. ઔર ઉસસે મોમિનોંકો છુટકારા નહીં મિલ સકતા.

જિસ તરહ ઈસ દુનિયામેં રેહતે હુએ હર ઈન્સાનકો મુખ્તલિફ મૌસમોંકા સામના કરના પડતા હૈ. જૈસે સખ્ત સરદી ઔર ગરમી, કભી રંજ ઔર મુસીબત, કભી ફિક્ર વ ગમકા હોના ઝરૂરી હૈ યહાં તકકે બચ્ચોં ઔર જાનવરોંકો ભી ઈન મૌસમોંકા સામના કરના ઝરૂરી હૈ વરના ઉનકી તબીઅતકી નશ્વોનુમા મુમકિન નહીં. હક તઆલાકી હિકમત ભી કુછ ઈસ તરહ વાકેઅ હુઈ હૈ કે અગર ખૈર હી ખૈર હો ઔર દુનિયાસે શર ઔર બુરાઈકો ખાલી કર દિયા જાએ. ઈસી તરહ નફા હી નફા હો ઔર નુકસાનકો ઉઠા લિયા જાએ, ઔર લઝ્ઝત હી લઝ્ઝત હો, ઔર રંજો અલમસે બેનિયાઝ કર દિયા જાએ તો ફિર ઉસકા નામ આલમે

આખિરત હોગા. આલમે દુનિયા ઔર આઝમાઈશકા ઘર ઉસકો નહીં કહેંગે. ઔર એક હિકમત યે ભી હૈ કે ખૈર વ શર, રાહત વ મુસીબત, નફા ઔર નુકસાનકે સંગમસે જો હિકમતેં વુજૂદમેં આતી હૈં વો બિલકુલ ખતમ હો જાએંગી. મિસાલકે તૌર પર એક શખ્સ ગુનાહ ઔર નાફરમાની કરતા હૈ ફિર નદામતકે સાથ તૌબા વ ઈસ્તિગફાર કરતા હૈ ઐસા શખ્સ શુઉરી તૌર પર ગુનાહકો ભી મહેસૂસ કર ચુકા હૈ ઔર તૌબાકે બાદ વિજદાનકી સફાઈ સુથરાઈ ભી મહેસૂસ કર રહા હૈ ફિર ભી તૌબા વ ઈસ્તિગફારકે વક્ત વો હક તઆલાકે સાથ જો મુનાજાતકી લઝઝત મહેસૂસ કર રહા થા વો તૌબાકે બાદ દૂસરી કૈફિયતમેં હોગા. ઔર તૌબાકે વક્ત જો હાલત હોતી હૈ વો એક ખાસ હાલત હૈ જિસકો લફઝોંમેં સમઝાના મુમકિન નહીં. જિસકા તઅલ્લુક વિજદાનસે હૈ. જો ઉસી ખાસ વક્તમેં થા.

દુનિયા વ આખેરત ઔર પાકી ઔર નાપાકીકા ફર્ક

નીઝ એક હિકમત યે ભી હૈ કે યે દુનિયા જો કે આઝમાઈશ ઔર ઈમ્તિહાનકી જગહ હૈ યહાં પર ભલાઈકો બુરાઈસે, રાહતકો તકલીફસે, નફાકો નુકસાનસે બિલકુલ

હી અલગ કરના મુમકિન ભી નહીં. ઈસ લિયે કે દુનિયા ઈસકા મહલ નહીં, ઔર ન દુનિયામેં ઉસકી સલાહિયત હૈ કે અલગ હો સકે. ઈસી હકીકતકો ખોલનેકે લિયે ખુદા તઆલા આલમે આખિરતકો કાયમ કરેગા, જહાં પર ભલાઈકો બુરાઈસે, રાહતકો મુસીબતસે, નફાકો નુકસાનસે અલગ કર દિયા જાએગા. ખુલાસા યે નિકલા કે દર હકીકત ઈસી નજાતકે લિયે (ભલાઈકો બુરાઈસે, રાહતકો મુસીબતસે, નફાકો નુકસાનસે બિલકુલ જુદા કરનેકે લિયે) હી આલમે આખેરતકા કયામ વુજૂદમેં આએગા. હક તઆલાકા ઈરશાદ હૈ.

લિયમીઝલ્લાહુલ ખબીષ મિન તાચ્યિબિ વ યજ્અલલ્ ખબીષ બઅ્ઝહૂ અલા બઅ્ઝિન ફયરકુમહૂ જમીઅન ફયજ્અલહૂ ફી જહન્નમ, ઉલાઈક હુમુલ ખાસિરૂન.

(સૂ. અન્ફાલ, આયત ૩૭)

તર્જુમા :- તાકે અલ્લાહ નાપાક લોગોંકો પાક લોગોંસે અલગ કર દે. ઔર ઉનસે અલગ કરકે નાપાકોંકો એક દૂસરેસે મિલા દે. યાની ઉન સબકો મિલા દે. ફિર ઉન સબકો જહન્નમમેં ડાલ દે. ઐસે હી લોગ ખસારે ઔર નુકસાનમેં હૈં.

માલૂમ હુવા કે આલમે આખેરતકા કયામ નાપાકોંકો પાક લોગોંસે જુદા કરનેકે લિયે હોગા. ક્યૂંકે યહાં દુનિયામેં તો મિલેજુલે થે ઔર ગલ્બા ભી અકસર

મરતબા નાપાકોં (કાફિરોં) કો હોતા થા, મગર અસલ ગલ્બાકા દિન વો હોગા જિસ દિન તમામ મખ્લૂક અલ્લાહ તઆલાકે રહમ કરમ પર પૂરી તરહ નિગાહે ઈન્તિઝારમેં ખડી હોગી.

મુસીબતેં હક તઆલાકે દીદારકી દવા હૈ

મેરે કલિમાવાલે ભાઈયો! જબ યે બાત માલૂમ હો ગઈ તો નતીજા યે નિકલા કે યે દુનિયા નાપાક ઔર ખબીસ લોગોંકી ઠહેરી. ઈસ લિયે ઈસ દુનિયામેં તો નેક લોગ તકલીફ ઔર મુસીબતોંમેં હૈં મગર કલ કિયામતકે દિન વો આરામમેં હોંગે. ઔર ખબીસ લોગ તકલીફોંમેં હોંગે. લિહાઝા આપ લોગ હર તકલીફકો યે સમઝકર ખૂશી ખૂશી ગવારા કર લેં કે યે તકલીફેં ઔર મુસીબતેં ખુદાકે દીદારકી દવા હૈં, યા યે ખયાલ કર લેં કે હક તઆલાકે દીદારકી ઈસ્તેદાદ પૈદા કરનેકા ખમીરા (યાની દવા) હૈ. આખિર હક તઆલાકા દીદાર કરના હૈ. **અલ્લાહુમ્મફ્તઅ્ અન્ની હાજાતિ દુન્યા બિશ્શૌકિ ઈલા લિકાઈક વ ઈઝા અક્રરત્ત અઅ્યુન અહ્લ દુન્યા મિન્ દુન્યાહુમ ફકરુર અન્હુમ ઐની મિન્ ઈબાદતિક.**

મુસીબતોંકે ઝરીઆ ઈમાનવાલોંકી આઝમાઈશ

(૭) અલ્લાહ તઆલા અપને દુશ્મનોંકો ગાલિબ કરકે મોમિનોંકો આઝમાઈશમેં ડાલતા હૈ. કભી મુસલમાનોં પર ઝુલ્મો સિતમ હોતા હૈ, કભી ઉનકી તૌહીન હોતી હૈ, કભી ઉનકે ઈસ્લામી તરીકોંકો ઝિલ્લતકી નિગાહસે દેખા જાતા હૈ ઔર મોમિન રંજીદા દિલ હોકર હૈરાન હો જાતા હૈ. ઔર દુશ્મન ખૂશ હોતા હૈ. યે મોમિન હૈરાન ઔર પરેશાન હૈ વો દુશ્મન ખૂશ ખૂશ હૈ. હાલાંકે યે ઈમાન ઔર યકીનવાલા હૈ. ઔર વો કુફ્ર ઔર સરકશીવાલા હૈ. ઈસ પર ખુદાકી રહમત હૈ. ઔર ઉસ પર ખુદાકા ગઝબ હૈ. ઈસમેં ના માલૂમ કિતની હિકમતેં છુપી હુઈ હૈં જિનકો ખુદા તઆલા હી જાનતા હૈ. મગર ઉન હિકમતોંમેં ચંદ યે ભી હો સકતી હૈં.

મન્સૂર ઔર મગલૂબ હોનેમેં ખુદાકી હિકમત

(૧) મોમિનોંકો બંદા હોનેકી તરફ માઈલ કરના,

અલ્લાહ તઆલાકે સામને અપની ઝિલ્લતકા ઈકરાર કરના, ખુદા તઆલાસે અપને દુશ્મનોં પર મદદ તલબ કરના, ઈસમેં ભી એક હિકમત હૈ. ક્યૂંકે અગર મોમિનોંકી હમેશા મદદ હોતી રહે ઔર હમેશા ઉનકા ગલ્બા હોતા રહે તો વો તકબ્બુર ઔર સરકશીમેં મુબ્તલા હો જાએં, જૈસાકે પેહલે બાદશાહોં ઔર હાકિમોંકા મઆમલા હુવા જો ઉનકે ઝવાલ (પડતી) કા સબબ હુવા.

ઔર ઈસકે ખિલાફ અગર મોમિન લોગ હમેશા મગલૂબ હોતે રહેં ઔર ઉન પર દુશ્મનોંકો હમેશા મુસલ્લત કર દિયા જાએ તો દુનિયામેં દીન કાઈમ હોનેકા મિશન પૂરા ન હોગા. ઔર કોઈ ઈસ્લામી હુકૂમત ઈસ દુનિયામેં કાઈમ ન હો સકેગી. ઈસ ઉસૂલકી બિના પર ખુદાકી હિકમત યે હૈ કે કભી મોમિનોંકી મદદ કરકે ઉનકો ગાલિબ કર દિયા જાએ, તાકે અલ્લાહ તઆલાકે દીનકો દુનિયામેં ફૈલાએં. ઔર શઆઈરે ઈસ્લામકી હિફાઝત કરેં, અમ્ર બિલ મઅરૂફ, નહી અનિલ મુન્કરકા ફરીઝા પૂરા કરેં. મઝલૂમોંકી મદદ કરેં ઔર ઝાલિમોંકો ખતમ કરેં. ઔર અલ્લાહ તઆલાકે દુશ્મનોંસે જિહાદ વ કિતાલ કરેં. અવલિયા અલ્લાહકી મદદ કરેં, મતલબ કે હર હકવાલેકા હક ઉસકો મિલ જાએ ઔર હર ઈન્સાન આઝાદીકે સાથ ચૈન સુકૂનકા સાંસ લે. જાનવર ભી તકલીફસે બચે રહેં, જૈસાકે હઝરત ઉમર બિન અબ્દુલ અઝીઝ (રહ.) કે

ઝમાનેમેં મુશાહિદા હુવા. જિસકો દુશ્મન લોગ ભી તસ્લીમ કરતે હૈં.

ઔર જબ દુશ્મન ઉન પર ગાલિબ હો ઔર યે મોમિન લોગ મગલૂબ હોં તો ઉસ વક્ત અલ્લાહ તઆલાકે સામને આજિઝી કરેં ઔર ઉસકી તરફ રૂજૂઅ હોં, ઉસકે સામને ઝુકેં ઔર અપને ગુનાહોં પર તૌબા કરેં. ઈન હિકમતોંકી બિના પર ખુદા તઆલાકી સુન્નત ઔર આદત યે રહી હૈ કે મોમિનોંકી આઝમાઈશ હોતી રહે.

મુખ્લિસ ઔર મુનાફિકકી પહેચાન

(૨) એક હિકમત યે ભી હૈ કે અગર મોમિનોંકો હમેશા ગલ્બા હોતા રહે તો મોમિનોંકી જમાઅતમેં ઐસે લોગ ભી દાખિલ હો જાએંગે જિનકા મકસદ દીન કાઈમ કરના ન હો. ઔર ન સુન્નતકી તાબેદારી ઉનકા મકસદ હો, બલ્કે ઉનકા મકસદ યે હોતા હૈ કે જિન લોગોંકો ગલ્બા ઔર ઈઝ્ઝત હાસિલ હૈ ઉનકે સાથ શામિલ હો જાએં, ઔર ઉનકે સાથ રેહકર ઐશ ઈશરતકી ઝિંદગી બસર કરેં. ઔર ઉસકે બર ખિલાફ અગર મુસલમાનોંકો હમેશાકે લિયે મગલૂબ કર દિયા જાએ તો મુસલમાનોંકા સાથ હી કોઈ ન દે. લિહાઝા ખુદા તઆલાકી હિકમત યેહી રહી હૈ કે કભી મુસલમાનોંકો ગલ્બા ઔર ફતહ દી જાતી હૈ તાકે વો દીનકો ફૈલાએં. ઔર

કભી ઉનહેં મગલૂબ કર દિયા જાતા હૈ તાકે અપને બંદા હોનેકી શાનકો ઝાહિર કરનેકે લિયે અપની ઝિલ્લતકા ઈકરાર કરેં.

નીઝ મુનાફિકોં ઔર મોમિનોંકે દરમિયાન ખુલા ફર્ક હો જાએ તાકે માલૂમ હો જાએ કે કિન લોગોંકા મકસદ અલ્લાહ ઔર ઉસકા રસૂલ થા. ઔર કિન લોગોંકા મકસદ દુનિયાકી ઈઝઝત, મરતબા ઔર હોદ્દા થા.

અબ્દિયત (બંદા હોને) કી તકમીલ

(૩) ઉસમેં એક હિકમત યે ભી હૈ કે અલ્લાહ તઆલા અપને મોમિન બંદાકો રાહત ઔર મુસીબત, તંગી ઔર કુશાદગી, કભી ગાલિબ કભી મગલૂબ બનાકર ઉસકી અબ્દિયત (બંદા હોને) કો મુકમ્મલ કરના ચાહતે હૈં. હર દોનોં હાલતોંમેં મોમિન પર વાજિબ હૈ કે અપની હાલતકે મુતાબિક બંદા હોનેકા ઈઝહાર કરે. ક્યૂંકે એક હી હાલતમેં રખકર અબ્દિયતકી તકમીલ મુમકિન નહીં. યે ઈસ તરહ હૈ જૈસે જિસ્મ ઔર બદનકી નશ્વોનુમા બગૈર ઠંડી વ ગરમી, બગૈર ખાના પાની, બગૈર થકન ઔર મશક્કતકે મુમકિન નહીં. ઔર જો કુછ ભી મુસીબતેં આતી હૈં ઉસકા મકસદ ઈન્સાનિયતકો કામિલ કરના હોતા હૈ.

બાતકા ખુલાસા યે નિકલા કે અગર આપ અપને

બંદા હોનેકા કમાલ ચાહતે હૈં તો જો ભી મુસીબતેં પેશ આએં ઉસકે લિયે તૈયાર રહેં. ઔર ઈન હી હિકમતોંકી બિના પર મોમિનકો આઝમાઈશમેં ડાલા જાતા હૈ.

ગુનાહોંસે પાકી

(૪) અલ્લાહ તઆલા દુશ્મનોંકો ગાલિબ કરકે મોમિનોંકા ઈમ્તિહાન લેતા હૈ તાકે મોમિનોંકો ગુનાહોંકે મેલ કુચેલસે સાફ સુથરા કરકે ઉનકે ઈમાનકો ખાલિસ ઔર મુકમ્મલ કરે. જૈસાકે ઉહદકી જંગકે મૌકા પર હુવા. હક તઆલાકા ઈરશાદ હૈ.

વલા તહિનૂ વલા તહઝનૂ વ અન્તુમુલ અઅ્લૌન ઈન્ કુન્તુમ મુઅ્મિનીન. ઈંય્યમ્સસ્કુમ કરૂહુન ફકદ મસ્સલ્ કૌમ કરહુમ્ મિષ્લુહૂ, વતિલ્કલ્ અય્યામુ નુદાવિલુહા બૈનન્નાસિ, વ લિયઅ્લમલ્લા હુલ્લઝીન આમનૂ વ યત્તખિઝ મિન્કુમ શુહદાઅ, વલ્લાહુ લા યુહિબ્બુઝ્ ઝાલિમીન. વ લિયુમહ્ હિસલ્લાહુલ્લઝીન આમનૂ વ યમ્હકલ્ કાફિરીન. અમ્ હસિબ્તુમ અન્ તદ્ખુલુલ્ જન્નત વલમ્મા યઅ્લમિલ્લા હુલ્લઝીન જાહદૂ મિન્કુમ વ યઅ્લમસ્સાબિરીન. વલકદ કુન્તુમ તમન્નૌનલ્ મૌત મિન્ કબ્લિ અન્ તલ્કૌહુ, ફકદ રએતુમૂહુ વ અન્તુમ તન્ઝુરૂન. વમા મુહમ્મદુન ઈલ્લા રસૂલ, કદ ખલત મિન્ કબ્લિહિ ર્રુસુલ, અફઈમ્ માત અવ્

કુતિલન્ કલબ્તુમ અલા અઅ્કાબિકુમ, વમંય્યન્કલિબ્ અલા અકિબૈહિ ફલંય્યઝુર્રલ્લાહ શયૂઆ. વ સયજ્ઝિલ્લા હુશ્શાકિરીન.

(સૂ. આલે ઈમરાન, આયત ૧૩૯ સે ૧૪૪ તક)

તર્જુમા :- ઔર તુમ હિંમત મત હારો ઔર રંજ મત કરો ઔર ગાલિબ (વિજયી) તુમ હી રહોગે અગર તુમ પૂરે મોમિન રહે. અગર તુમકો ઝખમ પહોંચ જાવે તો ઉસ કૌમકો ભી ઐસા હી ઝખમ પહોંચ ચુકા હૈ ઔર હમ ઈન અય્યામ (દિનોં) કો ઉન લોગોંકે દરમિયાન અદલતે બદલતે રહા કરતે હૈં. ઔર તાકે અલ્લાહ તઆલા ઈમાનવાલોંકો જાન લેવે. ઔર તુમમેંસે બા'ઝોંકો શહીદ બનાના થા. ઔર અલ્લાહ તઆલા ઝુલ્મ કરનેવાલોંસે મુહબ્બત નહીં રખતે. ઔર તાકે મેલ કુચેલસે સાફ કર દે ઈમાનવાલોંકો, ઔર મિટા દેવે કાફિરોંકો, ક્યા તુમ યે ખયાલ કરતે હો કે જન્નતમેં દાખિલ હોગે હાલાંકે અભી અલ્લાહ તઆલાને ઉન લોગોંકો તો દેખા હી નહીં જિનહોંને તુમમેંસે જિહાદ કિયા હો, ઔર ન ઉનકો દેખા જો સાબિત કદમ રહે. ઔર તુમ તો મરનેકી તમન્ના કર રહે થે મૌતકે સામને આનેસે પહેલેસે, સો ઉસકો તો ખુલી આંખોં દેખ લિયા થા. ઔર મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) નિરે રસૂલ હી તો હૈં, આપસે પહેલે ઔર ભી બહોતસે રસૂલ ગુઝર ચુકે હૈં. સો અગર આપકા ઈન્તેકાલ હો જાએ યા આપ શહીદ હી હો જાએં તો ક્યા તુમ લોગ ઉલટે ફિર જાઓગે.

ઔર જો શખ્સ ઉલટા ફિર ભી જાવેગા તો અલ્લાહ તઆલાકા કોઈ નુકસાન ન કરેગા. ઔર અલ્લાહ તઆલા જલ્દ હી બદલા દેગા હક શનાસ લોગોંકો.

(તર્જુમા હઝરત થાનવી રહ.)

આયતકે નાઝિલ હોનેકા સબબ

જબ ગઝવએ ઉહદમેં રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કા દાંત મુબારક શહીદ હુવા ઔર સર મુબારક ઝખ્મી હુવા તો ઉસ વક્ત કિસી દુશ્મનને પુકાર દિયા કે મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કતલ કિયે ગયે. મુસલમાન લડાઈ બિગડ જાનેસે બદ હવાસ (પરેશાન) ઔર મુન્તશિર હો રહે થે. ઈસ ખબરસે મુસલમાનોંકી ઔર ભી કમર (હિંમત) ટૂટ ગઈ. કિસીને યે કહા કે અબ કાફિરોંસે અમન લે લેના ચાહિયે. બા'ઝ લોગ હિંમત હારકર બૈઠ ગયે. બા'ઝ લોગ ભાગ ખડે હુએ. ઔર બા'ઝ મુનાફિક બોલે કે અગર મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) નહીં રહે તો અપના પહેલા હી દીન (મઝહબ) ક્યૂં ન અપના લિયા જાએ. બા'ઝને કહા કે અગર નબી હોતે તો કતલ ક્યૂં હોતે. બા'ઝને કહા કે અગર આપ હી ન રહે તો હમ ઝિંદા રેહકર ક્યા કરેંગે જિસ પર મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) ને જાન દે દી હમેં ભી જાન દે દેના ચાહિયે. ઔર અગર આપ કતલ હુએ તો ક્યા હૈ?

અલ્લાહ તઆલા તો કતલ નહીં હુએ. ઈસ પરેશાનીમેં સબસે પેહલે હઝરત કઅબ બિન માલિક (રદિ.) ને દેખકર પહેચાના ઔર પુકારકર કહા કે અય મુસલમાનો! રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ઝિંદા ઔર સહીહ સલામત હૈં. ગર્ઝ ઉસ વક્ત મુસલમાન ફિરસે ઈખટ્ઠે હુએ. આપને ઉનકો મલામત ફરમાઈ. અર્ઝ કિયા ગયા યા રસૂલલ્લાહ (સ.અ.વ.)! યે ખબર સુનકર હમારે દિલોંમેં હવલ (યાની ઘભરાહટ) બૈઠ ગઈ, ઈસ લિયે હમારે પાંવ ઉખડ ગયે. ઈસ મૌકા પર યે આયતેં નાઝિલ હુઈ.

ગાલિબ વોહી હૈ જિસકો અલ્લાહ ઔર રસૂલકી મઈય્યત હાસિલ હૈ

(૧) ઈન આયતોંમેં અલ્લાહ તઆલાને જો વાકિઆ બયાન કિયા હૈ ઉસમેં અજીબો ગરીબ હિકમતેં છુપી હુઈ હૈં. ક્યૂંકે કાફિરોંકો વકતી ગલ્બા (થોડી દેરકે લિયે વિજય) હાસિલ હુવા થા. ઔર મુસલમાનોંકો ભી વક્તી હાર (યાની થોડી દેરકી શિકસ્ત) ઉઠાની પડી થી. ખુદા તઆલાને મુસલમાનોંકો ખૂશખબરી દી કે તુમ હી ગાલિબ (વિજયી) રહોગે ક્યૂંકે તુમ ઈમાનવાલે હો ઔર અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી મઈય્યત તુમહેં હાસિલ હૈ.

મુહબ્બતકા ઝખમ ઔર લા'નતકા ઝખમ

(૨) અલ્લાહ તઆલાને મુસલમાનોંકો તસલ્લી ઔર દિલાસા દિયા કે અગર તુમકો અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી ઈતાઅતમેં ઝખમ પહોંચા હૈ તો કાફિરોંકો ભી અલ્લાહ ઔર ઉસકે રસૂલકી અદાવત (દુશ્મની) મેં ઝખમ પહોંચા હૈ. તુમહારા ઝખમ મુહબ્બતકા હૈ ઔર ઉનકા ઝખમ નહૂસતકા હૈ. તુમ ઝખમ ખાકર મહેબૂબ બન ગયે ઔર વો ઝખમ ખાકર મલઊન બન ગયે. તુમહારે લિયે ખુદાકી રઝા ઔર મગફિરત હૈ ઔર ઉનકે લિયે દુનિયા વ આખિરતકી નાકામી ઔર નુકસાન હૈ. અય ઈમાનવાલો ઘભરાઓ નહીં.

રિઝક ઔર મૌતકા પૂરા કરના ખુદાકી સુન્નત હૈ

(૩) અલ્લાહ તઆલાકા મકસદ તુમકો રંજ ઔર મુસીબત પહોંચાના નહીં હૈ, બલ્કે અલ્લાહ તઆલાકી સુન્નત ઔર આદત યે હૈ કે ઈન અય્યામ (દિનોં) કો લોગોંકે દરમિયાન અદલતે બદલતે રેહતે હૈં તાકે હર એક ગિરોહ

અપને નસીબકા રિઝ્ક ઔર મૌત પૂરી કર લે. ઈસ હિકમતકી બિના પર અલ્લાહ તઆલાને ઐસા કિયા હૈ.

મુનાફિકકી પહેચાન કરાના

(૪) અલ્લાહ તઆલાને ઈસ શિકસ્ત (હાર) મેં એક ઔર ભી હિકમત રખ્ખી થી, કે મોમિનોંકો ગૈર મોમિનોંસે જુદા કિયા જાએ. અલ્લાહ તઆલા તો હર વાકિઆકે વાકેઅ હોનેસે પેહલે હી જાનતા હૈ મગર હિકમત યે હોતી હૈ કે તુમહેં માલૂમ કરાના ચાહતા હૈ કે તુમ ભી વાકિઆતકી સૂરતમેં મોમિન ઔર ગૈર મોમિનકા મુશાહિદા કર લો.

તુમકો જુદાઈકે રંજ પર અજર ઔર ઉનકો શહાદતકા મકામ

(૫) અલ્લાહ તઆલાને જો તુમકો અપને અહબાબ ઔર રિશ્તેદારોંકી જુદાઈકા રંજ ઔર દુઃખ દિયા હૈ ઉસે મુસીબત મત સમઝો, બલ્કે અલ્લાહ તઆલાકા મકસદ યે થા કે તુમકો જુદાઈકે રંજ પર અજરો સવાબ મિલે. ઔર તુમમેંસે બા'ઝ લોગોંકો શહાદતકા મરતબા મિલે. ઈસ લિયે કે શહાદતકા મરતબા ખુદાકે નઝદીક જન્નતમેં જાનેકા દરજા

હૈ જો બગૈર જિહાદકે મુમકિન નહીં, અગર કાફિરોંકો ગલ્બા ન દિયા જાતા તો તુમ શહીદ ભી ન હોતે, હાલાંકે અલ્લાહ તઆલાકો શહાદતકા મરતબા બહોત પસંદ હૈ. ક્યૂંકે યે મકામ બંદોંકે લિયે ઝિયાદા નફાવાલા હૈ.

ગૈરોંકે ગલ્બાસે તુમહેં ખુદાકી તરફ રૂજૂઅ કરના મકસૂદ હૈ

(૬) નીઝ ઈસસે તુમ્હારા હી ફાઈદા મકસૂદ થા કે તુમકો ગુનાહોંકે મેલ કુચેલસે સાફ કર દે. ઔર જન્નતમેં દરજાત બુલંદ ફરમાએ. ક્યૂંકે તુમ દુશ્મનોંકે ગલ્બાકે બાદ અપને ગુનાહોં પર તૌબા કરોગે. ઔર અલ્લાહ તઆલાકી તરફ રૂજૂઅ હોંગે. ઈસ્તિગફાર કરોગે. યે સબ તુમને ઈસ લિયે કિયા કે હમને દુશ્મનોંકો તુમ ફતહ દે દી.. ઔર અલ્લાહ તઆલા કાફિરોંકો મિટાના ચાહતા હૈ. કાફિરોંકા ગલ્બા ખુદાકી તરફસે મિટનેકી દલીલ હૈ.

ક્યા તુમ રાસ્તેસે હટકર જન્નતમેં દાખિલ હોના ચાહતે હો

(૭) આખિરમેં અલ્લાહ તઆલાને લોગોંકે એક

ગુમાનકો રદ કર દિયા, કે મુસીબતોં પર સબ્ર કિયે બગૈર ઔર ખુદાકે રાસ્તેમેં જિહાદ કિયે બગૈર તુમ જન્નતમેં દાખિલ હો જાઓગે યે તુમહારા ખયાલ બિલકુલ ગલત હૈ ઔર તુમહારી યે સોચ નામુમકિન હૈ. અગર તુમહારે દુશ્મનોંકો ગલ્બા ન દેતા તો તુમ જિહાદ ભી ન કરતે ઔર વો તુમકો તકલીફેં ભી ન દેતે કે તુમ સબ્રસે કામ લેતે, ફિર જન્નતમેં દાખિલ હોના કૈસે મુમકિન થા. લિહાઝા હમ અપને અવલિયાકો હમેશા સબ્રકી તલ્કીન કરતે હૈં તાકે વો જન્નતકે હકદાર હો જાવેં.

રંગીલી દુનિયાકે ઝરીઆ ઈન્સાનોંકી આઝમાઈશ

(૮) અલ્લાહ તઆલાને જમીન-આસમાન ઔર મૌત વ ઝિંદગીકો પૈદા કિયા ઔર સાથ સાથ ઈન્સાનોંકી આઝમાઈશ ઔર ઈમ્તિહાનકે લિયે ઈસ દુનિયાકો ઝીનત બખ્શી. તાકે અલ્લાહ તઆલા લોગોંકો અચ્છી તરહ પરખ લે ઔર આઝમાવે કે કૌન ઈસ રંગીલી દુનિયાકો ઈખ્તિયાર કરતા હૈ ઔર કૌન અલ્લાહ તઆલાકી રઝામંદી ઔર ખૂશ્નૂદીકો અપનાતા હૈ. અલ્લાહ તઆલાકા ઈરશાદ હૈ.

(૧) વહુવલ્લઝી ખલકસ્સમાવાતિ વલ્અર્ઝ ફી

સિત્તાતિ અય્યામિંવ્ વકાન અર્શુહૂ અલલ માઈ લિયબ્લુવકુમ અય્યુકુમ અહ્સનુ અમલા.

(સૂ. હૂદ આયત ૭)

તર્જુમા :- ઔર વો અલ્લાહ તઆલા ઐસા હૈ કે સબ જમીન ઔર આસમાનકો છ (૬) દિનકી મિકદારમેં પૈદા કિયા ઔર ઉસ વક્ત ઉસકા અર્શ પાની પર થા, તાકે તુમકો આઝમાવે કે તુમમેં અચ્છા અમલવાલા કૌન હૈ.

(૨) ઈન્ના જઅલ્ના મા અલલ અર્ઝિ ઝીનતલ્લહા લિનબ્લુવહુમ અય્યુહુમ અહ્સનુ અમલા.

(સૂ. કહ્ફ આયત ૭)

તર્જુમા :- હમને જમીન પરકી ચીઝોંકો ઉસકે લિયે રોનકકા સબબ બનાયા, તાકે હમ લોગોંકી આઝમાઈશ કરેં કે કૌન હૈ ઉનમેં અચ્છા અમલ કરનેવાલા.

(૩) અલ્લઝી ખલકલ્ મૌત વલ્ હયાત લિયબ્લુવકુમ અય્યુકુમ અહ્સનુ અમલા.

(સૂ. મુલ્ક, આયત-૨)

તર્જુમા :- જિસને મૌત વ ઝિંદગીકો પૈદા કિયા તાકે તુમ્હારી આઝમાઈશ કરે કે તુમમેં કૌન શખ્સ આમાલમેં ઝિયાદા અચ્છા હૈ.

(૪) વ નબ્લૂકુમ બિશ્શર્રિ વલ્ ખૈરિ ફિત્નહ, વઈલૈના તુર્જઊન. (સૂ. અંબિયા, આયત ૩૫)

તર્જુમા :- ઔર હમ તુમકો બુરી ભલી હાલતોંસે

અચ્છી તરહ આઝમાતે હૈં ઔર ફિર ઈસ ઝિંદગીકે ખતમ પર તુમ સબ હમારે પાસ ચલે આઓગે.

(૫) વલનબ્લુવન્નકુમ હત્તા નઅ્લમલ્ મુજાહિદીન મિન્કુમ વસ્સાબિરીન વ નબ્લુવ અખ્બારકુમ.

(સૂ. મુહમ્મદ, આયત ૩૧)

તર્જુમા :- ઔર હમ ઝરૂર તુમ સબકી આઝમાઈશ કરેંગે તાકે હમ ઉન લોગોંકો માલૂમ કર લેં જો તુમમેં જિહાદ કરનેવાલે હૈં ઔર જો સાબિત કદમ રેહનેવાલે હૈં ઔર તાકે તુમહારી હાલતોંકી જાંચ કર લેં.

(૬) અલિફ-લામ-મીમ, અ-હસિબન્નાસુ અંય્યુત્રકૂ અંય્યકૂલૂ આમન્ના વહુમ લા યુફતનૂન, વલકદ્ ફતન્ના લ્લઝીન મિન્ કબ્લિહિમ ફ-લયઅ્લમન્નલ્લા હુલ્લઝીન સદકૂ વ લયઅ્ લમન્નલ્ કાઝિબીન.

(સૂ. અન્કબૂત, આયત ૧ થી ૩)

તર્જુમા :- અલિફમ-લામ-મીમ, (બા'ઝ મુસલમાન જો કાફિરોંકી તકલીફોંસે ઘભરાતે હૈં તો ક્યા) ઉન લોગોંને યે ખયાલ કર રખ્ખા હૈ કે વો ઈતના કેહને પર છૂટ જાએંગે કે હમ ઈમાન લે આએ ઔર ઉનકો આઝમાયા ન જાવેગા. ઔર હમ તો ઐસે વાકિઆતસે ઉન લોગોંકો ભી આઝમા ચુકે હૈં જો ઉનસે પેહલે મુસલમાન હો ગુઝરે હૈં, સો અલ્લાહ તઆલા ઉન લોગોંકો ઝાહિરી ઈલ્મસે જાનકર રહેગા જો ઈમાનકે દાવેમેં સચ્ચે થે. ઔર ઝૂઠોંકો

ભી જાનકર રહેગા.

ઈન તમામ આયતોંસે અલ્લાહ તઆલાને ઝમીન-આસમાન ઔર મૌત વ. હયાતકા મકસદ બતલાયા કે ઈન્સાનોંકે આ'માલકી આઝમાઈશ કી જાએગી કે વો ઉસમેં પૂરે ઉતરતે હૈં યા નહીં.

નીઝ અલ્લાહ તઆલા જબ અપને મહેબૂબ અંબિયા ઔર રસૂલોંકો લોગોંકી તરફ મબઊસ ફરમાતે હૈં તો ઉસસે દો બાતોંકી સફાઈ ઔર વઝાહત મતલૂબ હોતી હૈ.

અંબિયા (અલૈ.) કો ભેજનેકા મકસદ

(૯) એક તો યે કે કૌન લોગ ઈમાન લાકર અલ્લાહ તઆલાકી ઈબાદત ઔર ઉસકે રસૂલકી ઈતાઅત કરકે કામિયાબ હોતે હૈં.

દૂસરે કૌન કૌન લોગ ખુદા તઆલાકો ઝુઠલાકર સરકશી ઔર નાફરમાની કરકે ઉસકે અઝાબકો દાવત દેતે હૈં. ઈસસે અંબિયા (અલૈ.) કો ભેજનેકા મકસદ ભી વાઝેહ હો ગયા ઔર લોગોં પર હુજ્જત ભી પૂરી હો ગઈ. મગર ઈન દોનોં કિસમકે લોગોંકા ઈમ્તિહાન અકલી તૌર પર ઝરૂરી હુવા ઔર ખુદાકી સુન્નત જારી હુઈ.

અબ જો લોગ ઈમાન લાએ તો અલ્લાહ તઆલા ઉનકા ઈમ્તિહાન લેતા હૈ ઔર ઉનકો આઝમાઈશ ઔર મુસીબતોંમેં ડાલતા હૈ તાકે માલૂમ હો જાએ કે અપને ઈમાનમેં સચ્ચે હૈં યા ઝૂઠે હૈં. અગર અપને ઈમાનમેં ઝૂઠે હૈં તો ઈમાનકો છોડ દેંગે ઔર ઈમ્તિહાનમેં નાકામ હો જાએંગે. ઔર ઈમ્તિહાનસે ઈસ તરહ ભાગેંગે જિસ તરહ ખુદાકે અઝાબસે ભાગતે હૈં.

ઈસકે ખિલાફ અગર અપને ઈમાનમેં કામિલ ઔર પક્કે હૈં તો આઝમાઈશમેં સાબિત કદમ (અડગ) રેહકર ખૂશી ખૂશી તમામ મરઝીકે ખિલાફ ચીઝોંકો બરદાશ્ત કર લેતે હૈં ઔર ઉનકા ઈમાન મઝબૂત ઔર કવી હોકર ખુદાકે મુકર્રબ બન જાતે હૈં. હક તઆલાકા ઈરશાદ હૈ.

વલમ્મા રઅલ્ મુઅ્મિનૂનલ્ અહ્ઝાબ, કાલૂ હાઝા મા વઅદનલ્લાહુ વ રસૂલુહૂ વ સદકલ્લાહુ વ રસૂલુહૂ વમા ઝાદહુમ ઈલ્લા ઈમાનંવ્ વ તસ્લીમા.

(સૂ અહઝાબ, આયત ૨૨)

તર્જુમા :- ઔર જબ ઈમાનદારોંને ઉન લશ્કરોંકો દેખા તો કેહને લગે, યે વોહી હૈં જિનકી હમકો અલ્લાહ ઔર રસૂલને ખબર દી થી. ઔર અલ્લાહ વ રસૂલને સચ ફરમાયા ઔર ઉસસે ઉનકે ઈમાન ઔર ઈતાઅતમેં ઔર તરક્કી (યાની ઝિયાદતી) હો ગઈ.

ખુલાસા યે નિકલા :- કે આઝમાઈશકે ઝરીઆ

મોમિનકે ઈમાનમેં તરક્કી હી હોતી હૈ, ઔર મકસૂદ ભી યેહી હૈ મોમિનોંકે ઈમાનકો કામિલ વ મુકમ્મલ કર દિયા જાએ. ઈસકે ખિલાફ જો લોગ ઈમાન નહીં લાએ ઉનકો આખેરતમેં સખ્ત અઝાબ ઔર તકલીફોંમેં ડાલા જાએગા. ઈસ લિયે અલ્લાહ તઆલાને કાફિરોંકો દુનિયામેં મુસીબતોંમેં ન ડાલકર ઉનકો આખેરતકે લગાતાર અઝાબમેં મુબ્તલા કર દિયા. ઔર મોમિનોંકો દુનિયામેં જો ભી મુસીબતેં પહોંચતી હૈં વો હલકી હુવા કરતી હૈં ઔર વો અપની ઈમાની તાકતકે ઝરીઆ ઉન મુસીબતોંકો આસાનીકે સાથ બરદાશ્ત કર લેતે હૈં, મગર કાફિર ઔર ફાસિક લોગ સખ્ત ઔર ખતમ ન હોનેવાલી હમેશા હમેશકી મુસીબતોંમેં મુબ્તલા હોંગે.

ખુલાસા યે નિકલા કે મોમિનોં પર રંજ ઔર મુસીબતેં દુનિયામેં હૈં ઔર વો ભી એક મહેદૂદ વક્ત તક હૈં ઔર મરનેકે બાદ હમેશા હમેશકી નેઅમતેં હૈં..... ઔર કાફિર વ મુનાફિક અગર ઈસ દુનિયામેં રંજ ઔર મુસીબતોંસે બચેં ભી રહેં મગર મરનેકે બાદ કભી ખતમ ન હોનેવાલી અબદી (હમેશા હમેશકી) મુસીબતેં ઉનકા મુકદર બન જાએગી. લિહાઝા હર ઈન્સાનકે લિયે મુસીબતેં ઝરૂરી હૈં ચાહે મોમિન હો યા કાફિર હો. મોમિનોંકો દુનિયામેં તકલીફેં હૈં મરનેકે બાદ રાહત હૈ. ઔર કાફિરોંકો શુરૂમેં યાની દુનિયામેં લઝ્ઝતેં હૈં ઔર મરનેકે બાદ તકલીફેં હૈં.

નતીજા :- ઈસ ઉસૂલકે તહત અલ્લાહ તઆલા મોમિનોંકો ઈસ દુનિયામેં રંજ ઔર મુસીબતોંમેં ડાલતા હૈ લિહાઝા મોમિનોંકો કભી ભી ઈસસે છુટકારાકી તમન્ના નહીં કરની ચાહિયે કે હમેં કભી રંજ ઔર મુસીબત હી ન પહોંચે.

ઈન્સાન મિલ જુલકર રેહનેવાલા હૈ

ઈન્સાનકો લોગોંકે બગૈર ઝિંદગી ગુઝારના મુમકિન નહીં, વો લોગોંકે સાથ હી ઝિંદગી ગુઝારેગા. જબકે અલ્લાહ તઆલાને તમામ ઔલાદે આદમકો મુખ્તલિફ શકલોં, સૂરતોંમેં પૈદા કિયા. ઔર સબકે સોચ, ઈરાદે, હિંમત ઔર તાકત ઔર ઝિંદગી ગુઝારનેકે તરીકે ભી મુખ્તલિફ હુએ. સબકી રાયેં ઔર મશ્વરે ભી એક નહીં હો સકતે, ઈસ ઉસૂલ ઔર હિકમતકી વહજસે લોગોંકે અકીદે ઔર ખયાલાત ભી અલગ અલગ હો ગયે.

ઈમ્તિયાઝકા સબબ

(૧૦) અબ દો સૂરતેં હોંગી. યા તો મુસલમાન આમ લોગોંકે અકીદાસે મુત્તફિક હોંગે યા મુખ્તલિફ હોંગે. ઈમાનવાલે કુફ્રસે ઈખ્તિલાફ કરેંગે, ઔર કાફિર

મુસલમાનોંકો તકલીફેં દેંગે. (ક્યૂંકે ઈમાનવાલા બાતિલ અકીદાવાલોંસે કભી સુલહ નહીં કરેગા. ક્યૂંકે ઈમાનવાલા ખુદાકી રઝાકા તલબગાર હૈ).

ઔર અગર મુસલમાનોંને કાફિરોંસે (નઊઝુબિલ્લાહ) ઈત્તિફાક ઔર સુલહ કર લી તો ભી મુસીબત ઔર અઝાબસે નજાત નહીં પા સકતે. ઔર વો આખેરતકા અઝાબ હૈ. ક્યૂંકે ઉનહોંને ઈસ્લામકે દુશ્મનોંસે અકીદામેં ઈત્તિફાક કર લિયા થા. યાની ઉનકા અકીદા ઈખ્તિયાર કિયા થા. લિહાઝા હર દોનોં સૂરતોંમેં આપકો ઈસ દુનિયામેં ઈન લોગોંકે સાથ ઉનકી મુખાલિફત કરકે મોમિન બનકર ઝિંદગી ગુઝારની હોગી. ક્યૂંકે ઉનકે અકીદે ઔર ખયાલાત ઈસ્લામી શરીઅતકે ખિલાફ થે, તો અબ ઉનકી મુખાલિફતકી સૂરતમેં દુનિયામેં ઉનકી તરફસે મુસીબતેં આએંગી. ઔર ઉનકી હિમાયતકી સૂરતમેં આપકો આખેરતમેં અઝાબ ઔર તકલીફેં પેશ આએંગી. ક્યૂંકે આપને બાતિલકા સાથ દિયા થા.

અબ મુસીબતેં અલ્લાહકી તરફસે હોંગી. જો દોનોં સૂરતોંમેં મુસીબતેં હૈં. કાફિરોંકી મુખાલિફતમેં દુનિયામેં મુસીબતેં હૈં જો આસાન ઔર બરદાશ્તકે કાબિલ હૈં. ઔર ઉનકી મુવાફિકત ઔર હિમાયતમેં આખેરતકા અઝાબ હૈ જો નાકાબિલે બરદાશ્ત હૈ. અબ આપ ખૂદ ફૈસલા કરેં કે મોમિનોંકો તકલીફેં ક્યૂં ન પહોંચે. ફિર આપ ક્યૂં ઘભરાતે હૈં.

બાતકા ખુલાસા

બાતકા ખુલાસા યે નિકલા કે દુશ્મનોંકી મુખાલિફતમેં દુશ્મનોંકી તરફસે મુસીબતેં આતી હૈં ઔર દુશ્મનોંકી હિમાયતમેં અલ્લાહકી તરફસે મુસીબતેં આતી હૈં. અબ આપકો ઈખ્તિયાર હૈ જો રાસ્તા આપ પસંદ કરેં. ઈસકો આપ એક મિસાલસે યૂં સમઝેં કે એક શખ્સ આપકો ઝુલ્મ, ઝૂઠી ગવાહી ઔર હરામ કામમેં ઉસકા સાથ દેનેકી દાવત દે, અગર આપને ખુદાકે ડર ઔર ખૌફસે ઈન્કાર કર દિયા ઔર ઉસકા સાથ ન દિયા તો વો શખ્સ આપકા દુશ્મન બન જાએગા. આપકો હર મુમકિન તકલીફ દેગા, ઝુલ્મ કરેગા, લેકિન ઈસમેં મોમિનોંકે લિયે આખેરતકે એ'તિબારસે રાહત હૈ. ઔર અલ્લાહ તઆલા આપકો દુશ્મન પર ગલ્બા અતા કરેગા. આપકી મદદ કરેગા, લેકિન સબ્ર કરના ઔર તકવા ઈખ્તિયાર કરના શર્ત હૈ. **ફઈન્નાહૂ મંય્યત્તાકિ વ યસ્બિર, ફઈન્નલ્લાહ લા યુઝીઉ અજરલ મુહસિનીન.** (સૂ. યૂસુફ)

ઔર અગર આપને ઉસકી તકલીફસે બચનેકે લિયે ઉસકા સાથ દિયા તો યાદ રખ્ખેં ઉસકી તકલીફસે ઝિયાદહ ખતરનાક તકલીફ આપકો જહન્નમમેં દી જાએગી. હાલાંકે આપને તકલીફસે બચનેકે લિયે ઉનકા સાથ દિયા થા. ઔર ફિર ભી નજાત ન મિલ સકી. તો યે કહાંકી અકલમંદી હૈ.

તો ખુલાસા યે નિકલા કે ઈસ દુનિયામેં મોમિનોં પર તકલીફોંકા આના ઝરૂરી હૈ. લિહાઝા આપ ઈસસે બિલકુલ ન ઘભરાએં ઔર યે સબ ગુનાહોંસે પાક કરનેકે લિયે હૈ, યા દરજાતકો બુલંદ કરનેકે લિયે હૈ.

દુનિયાકી મતાઅ ચાર તરહકી હૈં

(૧૧) ઈસ દુનિયામેં જિતની ભી મુસીબતેં ઈન્સાન પર આતી હૈં વો સબ ચાર કિસમકી હૈં (૧) નફસ વ જાન (૨) માલો-દૌલત (૩) ઈઝઝત વ મરતબા (૪) બાલ-બચ્ચે. યાની ઈન ચારોં પર મુસીબતેં આતી હૈં, કભી યે ચીઝેં બિલકુલ હી ખતમ હો જાતી હૈં, ઔર કભી રંજ વ તકલીફ પહોંચતી હૈ. ઈન ચારોંમેં ઈન્સાનકો સબસે ઝિયાદા તકલીફ અપની જાનકે હલાક હોને પર હોતી હૈ. ક્યૂંકે દુનિયાકે તમામ અસ્બાબસે નફા ઉઠાના અપની જાનકી સલામતી પર દારોમદાર હૈ, જબ જાન હી બાકી ન રહે તો તમામ ચીઝેં બેકાર હૈં.

મૌત યા શહાદત

તમામ મઝહબ વાલે લોગ ઔર દુનિયાકા હર ઈન્સાન ઈસ બાતકો યકીની તૌર પર માનતા હૈ કે એક દિન

મૌત આનેવાલી હૈ. અબ ગૈરોંમેં ઔર મોમિનોંમેં યેહી એક ઈમ્તિયાઝી શાન પૈદા હોતી હૈ કે મરના તો સબકો હૈ મગર મોમિન શહાદતકી તમન્ના રખતા હૈ. ઈસ લિયે કે શહાદતકી મૌત તમામ મૌતોંસે બેહતર ઔર આસાન હૈ. ઔર શહાદતકી મૌત દર અસલ ખુદા તઆલાકી મુલાકાત ઔર હમેશાકી ઝિંદગી હૈ. શહાદતકા લફ્ઝ ખૂદ ઈમાનવાલેકો ફિદા હોનેકી દાવત દેતા હૈ. ઔર ઈમાનવાલોંકે નઝદીક જાનસે ઝિયાદા પ્યારી કોઈ ચીઝ નહીં. શરીઅતને ભી કિતના ખૂબસૂરત શહાદતકા લફ્ઝ કહા કે જિસ્મકા અંગ-અંગ, રગો-રેશા, કતરા કતરા હકકી શહાદત દેકર શહાદતકા નામ પાતા હૈ.

શહાદત હૈ મતલૂબો મકસૂદે મોમિન
ન માલે ગનીમત ન કિશ્વર કુશાઈ

શહાદતકી મૌત બેહતર ઔર આસાન હૈ

તમામ મૌતોંસે શહાદતકી મૌત હજાર દરજા બેહતર ઔર આસાન હૈ. ક્યૂંકે અકસર મરતબા ઈન્સાન મૌતકી બીમારીમેં સખ્ત પરેશાનિયોંસે ગુઝરકર સકરાતમેં પહોંચતા હૈ. ઔર બહોતસી મરતબા દેખા ગયા હૈ કે ઈન્સાન જબ સકરાતમેં પહોંચ જાતા હૈ તો મહીને ગુઝર જાતે હૈં ઔર

બહોતસી તકલીફેં પેશ આતી હૈં, જબકે શહાદતકી મૌતમેં ઐસી કોઈ તકલીફ નહીં હોતી. ઔર શહાદતકી મૌત ઉન હી ખૂશનસીબ લોગોંકો મિલતી હૈ જો ખુદાકે દીનકે ખાતિર અપની ઈમાની તાકતકો કામમેં લાતે હૈં. ઔર હકકો બુલંદ કરનેકે લિયે કુરબાન હો જાતે હૈં. ઔર બીમારી ઔર સકરાતકે બગૈર સેકન્ડમેં જાન દે દેતે હૈં ઔર ઉનકો શહાદતકા મરતબા નસીબ હોતા હૈ. ઈસકે ખિલાફ દૂસરોંકો સિર્ફ મૌતકે નામસે પુકારા જાતા હૈ કે ફલાં શખ્સકી મૌત હો ગઈ.

શહાદતકા મરતબા

જો લોગ શહીદ હોનેસે ઘભરાતે હૈં યા ભાગતે હૈં વો અપને દિલમેં યે સોચતે હૈં કે ઉનકી ઉમર ઝિયાદા લંબી હોગી. ઔર દુનિયાકી ઐશ ઈશરતમેં ચંદ સાલ ઔર ઝિંદા રહેંગે. હાલાંકે યે ખયાલ બિલકુલ ગલત હૈ. હક તઆલાકા ઈરશાદ હૈ.

કુલ લંય્યન્ફઅકુમુલ ફિરારુ ઈન્ ફરરતુમ મિનલ મૌતિ અવિલ કત્લિ, વ ઈઝલ્ લા તુમત્તઊન ઈલ્લા કલીલા.

(સૂ. અહઝાબ, આયત ૧૬)

તર્જુમા :- આપ ફરમા દીજિયે કે તુમકો ભાગના કુછ નાફેઅ નહીં હો સકતા. અગર તુમ મૌતસે યા કતલસે ભાગતે હો. ઔર ઈસ હાલતમેં બજુઝ થોડે દિનોંકે ઔર

ઝિયાદા ફાઈદા નહીં ઉઠા સકતે.

તો માલૂમ હુવા કે ન કરારમેં (ઠહેરનેમેં) નુકસાન હૈ ન ભાગનેમેં નફા હૈ. ક્યૂંકે યે સબ તકદીરકે તાબે હૈં. મૌત અપને વક્ત પર આકર રહેગી. ખુદા તઆલાકા ઈરશાદ હૈ.

મન્ ઝલ્લઝી યઅ્સિમુકુમ મિનલ્લાહિ ઈન્ અરાદ બિકુમ સૂઅન્ ઔર અરાદ બિકુમ રહ્મતન, વલા યજિદૂન લહુમ્ મિન્ દૂનિલ્લાહિ વલિય્યંવ્ વલા નસીરા.

(સૂ. અહઝાબ, આયત ૧૭)

તર્જુમા :- યે ભી ફરમા દીજિયે કે વો કૌન હૈ જો તુમકો અલ્લાહ તઆલાસે બચા સકે અગર વો તુમહારે સાથ બુરાઈ કરના ચાહે, યા વો કૌન હૈ જો અલ્લાહ તઆલાકે ફઝલકો તુમસે રોક સકે અગર વો તુમ પર ફઝલ કરના ચાહે. ઔર અલ્લાહ તઆલાકે સિવા ન કોઈ અપના હિમાયતી પાએંગે ઔર ન કોઈ મદદગાર. લિહાઝા તુમ લાખ ભાગનેકી કોશિશમેં રહો અલ્લાહ તઆલાકે કબ્ઝાસે તુમકો કોઈ નિકાલ નહીં સકતા ચે જાએકે મૌતસે તુમકો કોઈ બચા સકે.

ખુદા તઆલાકી સુન્નત

અલ્લાહ તઆલાકી સુન્નત ઔર આદત યે રહી હૈ કે ઈન્સાન જબ કંજૂસીકી વજહસે અપને જાન વ માલકો અલ્લાહકે રાસ્તેમેં ખર્ચ નહીં કરતા તો અલ્લાહ તઆલા

ઉસકા રૂખ બદલ દેતે હૈં. અબ અલ્લાહ તઆલા ઉસકી જાન ઔર માલકો ઐસી જગહ ખર્ચ કરાએંગે જહાં ન ઉસકે દીનકા ફાઈદા હોગા ઔર ન દુનિયાકા ફાઈદા હોગા, બલ્કે બા'ઝ મરતબા ઉસમેં દુનિયા વ આખેરતકા નુકસાન હી છુપા હુવા હોગા. (ઈસકો ઈમાનવાલે માલદાર લોગોંકે યહાં દેખ રહે હૈં)

ઐસા શખ્સ ન દુનિયા પર ખર્ચ કરતા હૈ ઔર ન આખેરત પર ખર્ચ કરતા હૈ. ઔર માલકો જમા કરકે ન ખૂદ ફાઈદા ઉઠાતા હૈ ઔર ન દૂસરોંકો ફાઈદા ઉઠાને દેતા હૈ. ફિર અલ્લાહ તઆલા ઉસકા તમામ માલ ઉસકી મરઝીકે ખિલાફ દૂસરોંકી તરફ મુન્તકિલ કર દેતે હૈં ઔર યે દેખતા હી રેહ જાતા હૈ. યેહી હાલ તાકતકા હૈ. અગર ઈન્સાન અપની તાકતકો અલ્લાહ તઆલાકે લિયે ઈસ્તેમાલ નહીં કરેગા તો ઝિંદગી ઈસ્તેમાલ તો ઝરૂર હોગી, વક્ત ઝાએઅ (બરબાદ) હો જાએગા. અગર ઉસને અલ્લાહ તઆલાકે દીનકે લિયે થકન નહીં ઉઠાઈ તો હક તઆલા ઉસકી મરઝીકે ખિલાફ ઝિયાદા થકનમેં ડાલ દેંગે.

ઈબ્લીસકી મિસાલ

ઉસકી મિસાલ ઈબ્લીસ જૈસી હૈ. ઈબ્લીસ મલઊનને હઝરત આદમ (અલૈ.) કો સિર્ફ ઈસ લિયે

સિજદહ નહીં કિયા થા કે ઈસમેં મેરી ઝિલ્લત હૈ ઔર અપને લિયે ઈઝઝતકા તાલિબ બના..... તો અંજામ યે હુવા કે અલ્લાહ તઆલાને ઉસકો ઝલીલ કર દિયા. ઔર ઈબ્લીસકે ઝિમ્મે ફાસિકોંકી ખિદમત સુપુર્દ કર દી ગઈ. જબ નબીકે સામને ખુદાકે હુકમકા ઈન્કાર કિયા તો ઈઝઝતકે બદલે ઝિલ્લત મિલ ગઈ.

યેહી હાલત ઉન લોગોંકી હૈ જિનહોંને અલ્લાહકી ઈબાદતસે મુંહ મોડકર તૌહીદકા ઈન્કાર કિયા. ઔર હજારોં બુતોંકે સામને ઝુક ગયે. ઈઝ્ઝતકા રાસ્તા છોડકર ઝિલ્લતકા રાસ્તા અપનાયા. કાદિરે મુતલક યાની અલ્લાહસે ભાગે, ઔર આજિઝકે સામને ઝુક ગયે. ઈસી તરહ જો શખ્સ અપની જાન માલ અલ્લાહકી મરઝીમેં ખર્ચ નહીં કરતા તો ઝરૂર યે ચીઝેં ખર્ચ તો હોંગી મગર અલ્લાહકી નાફરમાનીમેં ખર્ચ હોંગી.

ઈસ લિયે જબ મોમિન બંદે અલ્લાહ તઆલાકી ઈતાઅત કરેંગે તો ઝાહિરી બાત હૈ દુનિયાવાલે ઉન પર શિકવા કરેંગે. ઔર જિન ચીઝોંકી વજહસે મોમિનોંને દુનિયાકી ઈઝ્ઝતકો છોડા હૈ વો દુનિયાદારોંકી નાપસંદ હૈ (યાની આખેરત) ઔર મોમિનકી મહેબૂબ ચીઝ હકીકતમેં વો મોમિનકી ઈઝ્ઝત હૈ. જિસકો દુનિયાદાર ઝિલ્લત સમઝતે હૈં. ઈન હી તમામ અસ્બાબકી વજહસે મોમિનોંકો આઝમાઈશ ઔર મુસીબતોંમેં ડાલા જાતા હૈ.

આપકે સવાલકા જવાબ કુછ તફસીલી (લંબા) હો ગયા. હક તઆલા આફિયત ઔર રાહતકે સાથ ઈમાન ઔર યકીનકી ઝિંદગી અતા ફરમાવે. ઔર હમ સબકો અપની હમેશાકી રઝામંદીસે નવાઝે. આમીન. યા સમીઉદ્દુઆ યા મુજીબુ યા મુજીબુ યા મુજીબુ.

(મુફતી) મુહમ્મદ સમીન અશરફ કાસમી
ઈમામ મસ્જીદ મુસલ્લા અલ હબતૂર

ખતમ શુદ

Maktab Ashraf